

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/122/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114230238
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8114230238.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobkyne: V. proti žalovaným: 1. TOBRUK, s.r.o., I. Olbrachta 898/3, 911 01 Trenčín, IČO: 50 673 220, právne zastúpený JUDr. Jurajom Klimčom, advokátom so sídlom v Trenčianskych Tepliciach, Štefánikova 9, 2. M., o určenie nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, o odvolaní žalovaného v X.rade proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 10C/395/2014-139 zo dňa 02. 05. 2017 takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok.

II. Žalobkyňa má voči žalovanému v 1.rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom ; rozhodol tak, že, cit.:

„I. Súd určuje, že žalobkyňa ako vlastníčka parciel E. XX a E. XX, katastrálne územie Y. a každý ďalší vlastníč a užívateľ týchto parciel majú právo zodpovedajúceho vecnému bremenu - právo prechodu, prejazdu a parkovania na parcele E. X/X, ostatné plochy o výmere XXmX, nachádzajúce sa v katastrálnom území Y., vytýčenej podľa geometrického plánu č. XXX/XXXX na parcelu E. XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX a parcelu E. XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², nachádzajúce sa na LV č. XXX, katastrálne územie Y..

II. Žalovaní a každý ďalší vlastníč pozemku, na ktoré sa vzťahuje toto vecné bremeno sú povinní strieť výkon práva prechodu, prejazdu a parkovania žalobcov cez parcelu E. X/X, ostatné plochy o výmere XXmX nachádzajúce sa v katastrálnom území Y., vytýčenú podľa geometrického plánu č. XXX/XXXX na parcelu E. XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX a parcelu E. XX, zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², nachádzajúce sa na LV č. XXX, katastrálne územie Y..

J.. D. má voči žalovanému v I. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu XXX% zo zaplatených súdnych poplatkov, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Vo vzťahu k žalobkyni a žalovanému v II. rade súd náhradu trov konania žiadnej zo strán nepriznáva“.

X. Súd prvej inštancie poukázal na ustanovenia § 3, § 129, § 130, § 151 Y. zákonníka, ako aj § X37 ods. 1 písm. c) E. .

X. Svoje rozhodnutie odôvodnil, tým, že skutkovo mal za preukázané, že právnym predchodcom žalobkyne bolo dňa X.XX.XXXX vydané Okresným národným výborom v W. stavebné povolenie č. výst. XXXX/XX na stavbu rodinného domu, pričom žiaden z účastníkov stavebného konania nemal k stavebnému povoleniu výhrady. Vlastníčkou pozemku E. X/X, ostatné plochy o výmere XXmX, nachádzajúce sa v katastrálnom území Y., bola nebohá V. W., naposledy bytom Y. č. X, ktorá bola o vyššie uvedenom stavebnom povolení upovedomovaná (č. I. X spisu - druhá strana) a nenamietala voči tomuto stavebnému povoleniu v tom, že právní predchodcovia žalobkyne užívali sporný pozemok na prechod k svojim nehnuteľnostiam po dobu viac ako XX rokov. Vychádzal aj zo svedeckých výpovedí svedkov V. N. a Q. W..

4. Prijal právny záver, že žalobkyňa preukázala naliehavý právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 137 písm. c) CSP. Podanú žalobu tak považoval za procesne vhodný nástroj, ktorý spor vyrieši rieši. Vyrovnal sa otázkou oprávnenej držby, pričom poukázal na to, že právní predchodcovia žalobkyne mali nepretržite v držbe po dobu viac ako XX rokov predmetný pozemok, cez ktorý sa realizoval prechod, vjazd a vzhľadom na spomínané stavebné povolenie boli aj s ohľadom na postoj ostatných účastníkov stavebného konania a svedecké výpovede dobromyseľní v tom, že im právo prechodu patrí. V zmysle § 151o OZ preto nadobudli výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním zvlášť v situácii, že vjazd bol a aj v účastnosti je jediným možným prístupom k nehnuteľnostiam žalobkyne.

5. Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal zo zásady úspechu vo vzťahu medzi úspešnou žalobkyňou a neúspešným žalovaným v 1. rade a vo vzťahu k žalovanému v 2. rade s prihliadnutím na okolnosti prejednávanej veci, keď tento žalovaný neuviedol v priebehu konania žiadne námietky voči podanej žalobe a úspešná žalobkyňa si náhradu trov konania voči nemu neuplatnila.

6. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný v 1. rade, ktorý namietol nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie. V odvolaní uviedol že odôvodnenie rozsudku je len opisom procesného postupu súdu a absentuje tam jasná a presvedčivá aplikácia príslušných zákonných ustanovení na zistený skutkový stav. Namietal tiež, že z rozsudku nevyplýva, aký je právny titul zakladajúci počiatok plynutia vydržacej doby, pričom namietal záver prijatý súdom z výsluchu svedkov, ktorí sa javia byť nevierohodnými vzhľadom na ich príbuzenstvo so žalobkyňou. Namietal skutočnosť, že súd sa nezaoberal tým, či boli splnené podmienky pre vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a nebola daná ani odpoveď na otázku, za účinnosti ktorej právnej úpravy došlo ku vzniku tohto práva. Namietal, že z jeho strany nešlo o obštrukčné konanie ohľadom prevodu tejto nehnuteľnosti a takáto okolnosť je bez právneho významu pri posúdení základu nároku. Taktiež namietol, že v konaní nebola vypočutá žalobkyňa a táto neuniesla dôkazné bremeno, a preto nemôže mať úspech vo veci. Nebola vypočutá ani V. V. W. ako právna predchodkyňa žalobkyne, pričom vecné bremeno musia vydržať obaja manželia titulom ich bezpodielového spoluvlastníctva. Nesúhlasí s rozhodnutím ani vo vzťahu k trovám konania.

7. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že sa stotožňuje so závermi rozhodnutia súdu prvej inštancie. Navrhla napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdiť.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovení § 379 a nasl. CSP., bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Podľa § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety C.s.p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

10. Predmetom konania je posúdenie dôvodnosti žaloby žalobkyne na určenie existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe, dospel k záveru, že boli

splnené a preukázané podmienky vzniku vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, a to právo prechodu, prejazdu a parkovania na parcele E. X/X v k. ú. Y..

11. Odvolateľ vychádzajúc z obsahu podaného odvolania namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, jeho nepreskúmateľnosť, zmätočnosť, nedostatok dôvodov, nesprávne zhodnotenie skutkového stavu a nesprávne právne posúdenie veci.

12. K námietke nepreskúmateľnosti a nedostatočného odôvodnenia rozsudku je potrebné uviesť nasledovné.

13. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé..

14. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Námietka o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku tak neobstojí.

15. Vo vzťahu k námietke o nesprávnom právnom posúdení naliehavého právneho záujmu odvolací súd udáva, že , žaloba na určenie existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je žalobou podľa § 80 písm. c OSP platného v čase podania žaloby a podľa § 137 písm. d CSP účinného v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie. Oprávnený z vecného bremena musí preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalobkyňa sa domáha určenia, že na pozemkoch vo vlastníctve žalovaných viazne vecne bremeno v jej prospech (každého vlastníka). Zdôvodnila svoj naliehavý právny záujem tým, že vecné bremeno nie je zapísané v katastri nehnuteľností, ona tvrdí, že požadované vecné bremeno existuje a vecné bremeno bolo vydržané. Po tom, čo sa navyše dozvedela, že prebieha konanie o vyporiadanie k pozemkom na ktorých je vecné bremeno má naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Dôvody tvrdené žalobkyňou možno považovať za dôvody preukazujúce jej naliehavý právny záujem na podanej žalobe o určenie. Žalobkyňa práve požadovaným určením dosiahne odstránenie neistoty v právnych vzťahoch týkajúcich sa existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

16. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje súd právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tento odvolací dôvod nie je naplnený.

17. Z vykonaného dokazovania vyplynul záver, že vtedajšia vlastníčka pozemkov na ktorých viazne vecné bremeno v čase pred začatím výstavby rodinného domu právnych predchodcov žalobkyne im udelila písomný súhlas na prechod cez jej pozemky. Táto skutočnosť vyplynula zo záverov vykonaného dokazovania. Odvolací súd vychádzal z týchto záverov, predmetný dôkaz nebol žiadnym spôsobom spochybnený stranou žalovanou a zo strany žalovaných strany neboli navrhnuté ani ďalšie dôkazy, ktoré by mali vyvrátiť predmetnú skutočnosť, teda existenciu písomnej listiny potvrdzujúcu súhlas vlastníka pozemku so zriadením práva prechodu cez jeho pozemok. Tento záver je nepochybne podporený aj svedeckými výpoveďami, ktoré sa nachádzajú v spise, a ktoré potvrdzujú to, že počas svojho života nikdy nebránila vtedajšia vlastníčka pozemku prechodu právnym predchodcom žalovanej cez jej pozemok, čo nepochybne podporuje prezentovanú existenciu písomnej listiny, ktorá nepochybne bola spôsobilá založiť vnútorné presvedčenie právnych predchodcov žalobkyne v tom, že im oprávnene patrí právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Z obsahu dokazovania vyplynulo, že k tejto udalosti malo dôjsť

niekedy v roku 1980, teda v čase pred začatím výstavby, resp. stavebného konania vo veci výstavby rodinného domu, preto je nutné na takto zistený skutkový stav aplikovať právnu úpravu, ktorú citoval súd prvej inštancie. Nepochybne ide o spôsobilý predmet vydržania v zmysle ust. § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka, kedy sa právo zodpovedajúce vecnému bremenu môže nadobudnúť tiež výkonom práva, teda jeho vydržaním. Zároveň sa musí ísť o držbu oprávnenú a musí byť táto nepretržitá počas zákonom ustanovenej doby. Oprávnenosť držby nepochybne bola v konaní preukázaná vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, teda, že nebolo vyvrátené tvrdenie o tom, že existovala písomná dohoda o práve prechodu, od ktorej nepochybne sa odvíjala dobrá viera právnych predchodcov žalobkyne. Zároveň títo nepochybne fakticky vykonávali toto právo a bola to aj ich vôľa nakladať s týmto právom ako ich patriacim, ako to vyplynulo zo záverov dokazovania súdu prvej inštancie. Pokiaľ sa týka ustálenia okamihu vzniku tohto práva, treba vychádzať z vtedy platnej právnej úpravy, kedy Občiansky zákonník držbu a vydržanie až do novelizácie zákonom č. 131/1982 Zb., t. j. do 01. 04. 1983 neupravoval. Až uvedená novela Občianskeho zákonníka v § 132a a § 135a opätovne upravila ochranu držby a vydržania s možnosťou započítania času predchádzajúcej nepretržitej držby pred XX. XX. XXXX s tým, že tento čas sa neskončil skôr než XX. XX. XXXX. V danom prípade, pokiaľ nebolo nesporné z vykonaného dokazovania, že k spísaniu uvedenej listiny došlo v roku XXXX podľa interporálnych ustanovení bolo možné započítať aj čas pred nadobudnutím účinnosti novely Občianskeho zákonníka, t. j. aj pred XX. XX. XXXX a pokiaľ začala táto vydržacia doba plynúť v roku XXXX, uplynula v roku XXXX. Nepochybne teda najneskôr teda 01. 01. 1991 ex lege vzniklo v prospech právnych predchodcov žalobkyne právo zodpovedajúce vecnému bremenu tak, ako to špecifikoval súd prvej inštancie vo výrokovej časti svojho rozsudku a následne toto právo patrí aj žalobkyni. Právni predchodcovia žalobkyne vykonávali právo a správali sa takým spôsobom, že so zreteľom ku všetkým okolnostiam išlo o dobrú vieru, že sú subjektmi vykonávaného práva. Dôkazy o svojej poctivosti nadobudnutia boli predložené.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa potom odvolacie námietky žalovaného v 1. rade ohľadom nutnosti vylúču žalobkyne, resp. jej právnej predchodkyne javia ako nedôvodné, pretože okolnosti vstupu do tohto práva zo strany právnych predchodcov žalobkyne, ako aj okolnosti spôsobu užívania tejto nehnuteľnosti do roku 1991 neboli v konaní spornými. Z rovnakého uhla pohľadu možno hodnotiť aj námietky žalovaného v 1. rade o tom, že minimálne 12 - 15 rokov je ich dom neužívaný, a preto sa takéto právo nevykonáva, v tomto smere neboli z jeho strany navrhnuté žiadne dôkazy, pričom na novoty v odvolacom konaní nemožno prihliadnuť, pričom ako bolo vyššie uvedené, právo zodpovedajúce vecnému bremenu vzniklo najneskôr dňa 01. 01. 1991.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody pristúpil odvolací súd k potvrdeniu napadnutého rozsudku postupom podľa § 387 ods. 1 CSP vrátane správneho výroku o trovách konania. Námietky žalovaného vo vzťahu k nepriznaniu povinnosti žalovanému v 2 rade zaplatiť trovy konania nepovažuje odvolací súd za dôvodné. Súd prvej inštancie uviedol dôvody, pre ktoré nerozhodol o nároku žalobkyne na náhradu trov konania aj voči tomuto žalovanému a tieto dôvody je možné akceptovať.

20. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP s prihliadnutím na skutočnosť, že neúspešný žalovaný v 1. rade nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni trovy konania preukázateľne nevznikli.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0. (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).